

Štev.: 1810-1/15-46/004
Ljubljana, 02.02.2015

Zadeva: Letno poročilo o delovanju Programa Svit za obdobje od 1.1. do 31.12.2014

Spoštovani,

pošiljamo vam poročilo o poteku Programa Svit po Sloveniji in v zdravstveni regiji Ljubljana.

SLOVENIJA:

Od 1.1. do 31.12.2014 je bilo v program povabljenih 253.335 oseb in 252.305 osebam je bilo vabilo tudi vročeno. Izjavo o sodelovanju je vrnilo 152.475 oseb (60,43%). Zaradi začasnih ali trajnih izključitvenih kriterijev (kolonoskopija v zadnjih treh letih z odstranjenimi polipi ali brez, rak debelega črevesa ali danke in kronična vnetna črevesna bolezen) je bilo izključenih 8.289 (5,44%) oseb. V programu ni želelo sodelovati 327 oseb (0,13%). Komplet testerjev za odvzem dveh vzorcev blata na prikrito krvavitev blata je bil poslan 144.144 osebam. Za analizo primerne vzorce je do 31.12.2014 vrnila 137.801 (95,30%) oseba. Med analiziranimi osebami je imelo 129.693 (94,12%) oseb negativen izvid in 8.108 (5,88%) oseb pozitiven izvid. Presejane¹ je bilo 56,64% povabljenih populacije. V letu 2014 je bilo izvedenih 7.932 kolonoskopij v 26 pooblaščenih kolonoskopskih centrih.

Načrtovano vabljenje ciljne populacije po mesecih prikazuje Tabela 1.

Podrobnejša analiza odzivnosti² po zdravstvenih regijah, (Tabela 2), je pokazala najvišjo odzivnost vabljenih v program v zdravstveni regiji Nova Gorica (64,31%), najnižjo pa v zdravstveni regiji Koper (55,55%).

Tabela 1. Vabljenje oseb ciljne populacije v Program Svit v letu 2014.

Mesec vabljenja	Mesec rojstva	Letnica rojstva									
		1946	1948	1950	1952	1954	1956	1958	1960	1962	1964
Januar	Januar										
Februar	Februar										

¹ Presejanost je določena kot količnik med številom oseb, ki so vrnile komplete vzorcev blata (ne glede na to, ali so bili ustrezni za analizo ali ne) v obdobju od 1.1.2014 do 31.12.2014, ne glede na to, v katerem presejalnem krogu so vrnile komplete vzorcev blata in številom oseb, ki jim je bilo poslano in vročeno vabilo minus število oseb z izključitvenimi kriteriji v obdobju od 1.1.2014 do 31.12.2014, ne glede na to, v katerem presejalnem krogu so bile povabljene oz. imele evidentiran izključitveni kriterij.

² Odzivnost na poslana vabila je določena kot količnik med št. oseb, ki so vrnile podpisano izjavo o sodelovanju v Programu Svit v obdobju od 1.1.2014 do 31.12.2014, ne glede na to, v katerem presejalnem krogu so bile povabljene in številom oseb, ki jim je bilo vabilo poslano v obdobju od 1.1.2014 do 31.12.2014, ne glede na to, v katerem presejalnem krogu so bile povabljene minus število oseb, ki jim je vabilo ni bilo vročeno v istem obdobju, ne glede na to, v katerem presejalnem krogu so bile povabljene.

Marec	Marec	1946	1948	1950	1952	1954	1956	1958	1960	1962	1964
April	April	1946	1948	1950	1952	1954	1956	1958	1960	1962	1964
Maj	Maj	1946	1948	1950	1952	1954	1956	1958	1960	1962	1964
Junij	Junij	1946	1948	1950	1952	1954	1956	1958	1960	1962	1964
Julij	Julij	1946	1948	1950	1952	1954	1956	1958	1960	1962	1964
Avgust	Avgust	1946	1948	1950	1952	1954	1956	1958	1960	1962	1964
September	September	1946	1948	1950	1952	1954	1956	1958	1960	1962	1964
Oktober	Oktober	1946	1948	1950	1952	1954	1956	1958	1960	1962	1964
November	November	1946	1948	1950	1952	1954	1956	1958	1960	1962	1964
December	December	1946	1948	1950	1952	1954	1956	1958	1960	1962	1964

Tabela 2. Odzivnost vabljenih v Program Svit na ravni Slovenije in po zdravstvenih regijah v letu 2014.

Zdravstvena regija	Odzivnost	Odzivnost - moški	Odzivnost - ženske
Celje	60,10%	55,09%	65,10%
Koper	55,55%	50,74%	60,39%
Kranj	63,12%	59,25%	66,73%
Ljubljana	61,94%	56,22%	67,33%
Maribor	57,75%	52,29%	63,22%
Murska Sobota	57,59%	52,69%	62,38%
Nova Gorica	64,31%	60,11%	68,52%
Novo mesto	62,49%	56,48%	68,58%
Ravne na Koroškem	60,19%	55,12%	65,50%
Slovenija	60,43%	55,22%	65,53%

Odkritih je bilo 159 primerov raka debelega črevesa in danke, 1.887 oseb je imelo napredovali adenom, kar predstavlja večje tveganje za nastanek raka. Tabela 3 prikazuje vrsto in delež odkrite patologije pri osebah z opravljeno prvo kolonoskopijo v letu 2014. Navedeni podatki so odraz preliminarne analize na dan 21.1.2015.

Tabela 3. Vrsta in delež odkrite patologije pri osebah z opravljeno prvo kolonoskopijo v letu 2014.

Odkrita patologija	Število	Delež
Karcinom	159	2,12%
Suspektno za karcinom	18	0,24%
Limfom	0	0%
Nevroendokrini tumor	6	0,08%

Napredovali adenom	1.887	25,16%
Ne-napredovali adenom	1.913	25,51%
Sesilna serirana lezija	118	1,57%
Hiperplastični polip	469	6,25%
Druge ne-neoplastične najdbe	355	4,73%
Histološki izvid ni vnešen	1	0,01%
Najdbe brez vzorcev za histologijo	1.562	20,83%
Brez najdb	1.012	13,49%
Skupaj	7.500	100,00%

ZDRAVSTVENA REGIJA LJUBLJANA:

Od 1.1. do 31.12.2014 je bilo v program povabljenih 75.953 oseb, od tega 36.986 moških in 38.967 žensk. 75.470 osebam, od tega 36.626 moškim in 38.844 ženskam, je bilo vabilo tudi vročeno. Izjavo o sodelovanju je vrnilo 46.744 (61,94%) oseb, od tega 20.590 (56,22%) moških in 26.154 (67,33%) žensk. Zaradi začasnih ali trajnih izključitvenih kriterijev (kolonoskopija v zadnjih treh letih z odstranjenimi polipi ali brez, rak debelega črevesa ali danke in kronična vnetna črevesna bolezen) je bilo izključenih 2.941 (6,29%) oseb, od tega 1.329 moških in 1.612 žensk. V programu ni želelo sodelovati 120 oseb (0,16%), od tega 49 moških in 71 žensk. Od 41.595 vrnjenih kompletov vzorcev blata primernih za analizo je bilo 39.184 (94,20%) testov negativnih in 2.411 (5,80%) testov pozitivnih. Presejane je bilo 57,53% povabljenih populacije. Odzivnost vabljenih po občinah prikazuje Tabela 4.

V letu 2014 je 2.205 oseb s pozitivnim testom na prikrito krvavitev v blatu prvič opravilo kolonoskopijo. Odkritih je bilo 50 primerov raka debelega črevesa in danke, 535 oseb je imelo napredovali adenom, kar predstavlja večje tveganje za nastanek raka. Navedeni podatki so odraz preliminarne analize na dan 26.1.2015.

Tabela 4. Odzivnost vabljenih v zdravstveni regiji Ljubljana po občinah v letu 2014.

Občina	Odzivnost	Odzivnost - moški	Odzivnost - ženske
Cerkno	75,91%	72,04%	80,07%
Idrija	70,77%	67,91%	73,23%
Moravče	70,02%	63,24%	77,25%
Vodice	69,46%	67,66%	71,19%

Komenda	69,04%	65,20%	72,33%
Sodražica	68,88%	66,13%	71,79%
Logatec	68,41%	60,28%	75,51%
Šmartno pri Litiji	68,40%	66,01%	71,43%
Trzin	67,56%	57,51%	76,50%
Kamnik	66,99%	60,10%	73,54%
Log-Dragomer	66,87%	58,88%	75,47%
Dol pri Ljubljani	66,77%	63,70%	69,50%
Škofljica	65,77%	59,62%	71,61%
Grosuplje	64,78%	60,27%	69,15%
Borovnica	64,73%	56,39%	73,60%
Domžale	64,46%	60,41%	68,09%
Medvode	64,38%	57,08%	71,15%
Litija	64,18%	60,56%	67,88%
Mengeš	63,80%	59,58%	67,51%
Vrhnika	63,75%	55,86%	71,47%
Kočevje	63,75%	59,38%	68,06%
Loški Potok	63,01%	57,48%	70,65%
Lukovica	62,91%	55,10%	71,02%
Brezovica	62,66%	58,50%	66,93%
Cerknica	62,40%	57,40%	67,73%
Dobrova-Polhov Gradec	61,92%	55,05%	68,11%
Ivančna Gorica	61,90%	56,06%	67,84%
Osilnica	61,90%	59,46%	65,38%
Ribnica	61,76%	55,74%	68,13%
Zagorje ob Savi	61,76%	54,55%	68,79%
Bloke	61,75%	55,21%	68,97%
Ig	61,54%	56,77%	66,27%
Kostel	60,61%	61,82%	59,09%
Horjul	60,30%	52,69%	67,86%
Loška dolina	59,43%	52,77%	66,52%
Ljubljana	59,37%	53,09%	65,03%
Hrastnik	58,20%	53,00%	63,46%
Velike Lašče	56,93%	51,72%	61,89%
Trbovlje	55,94%	52,39%	59,30%
Dobrepolje	55,00%	52,65%	57,48%
Ljubljana	61,94%	56,22%	67,33%

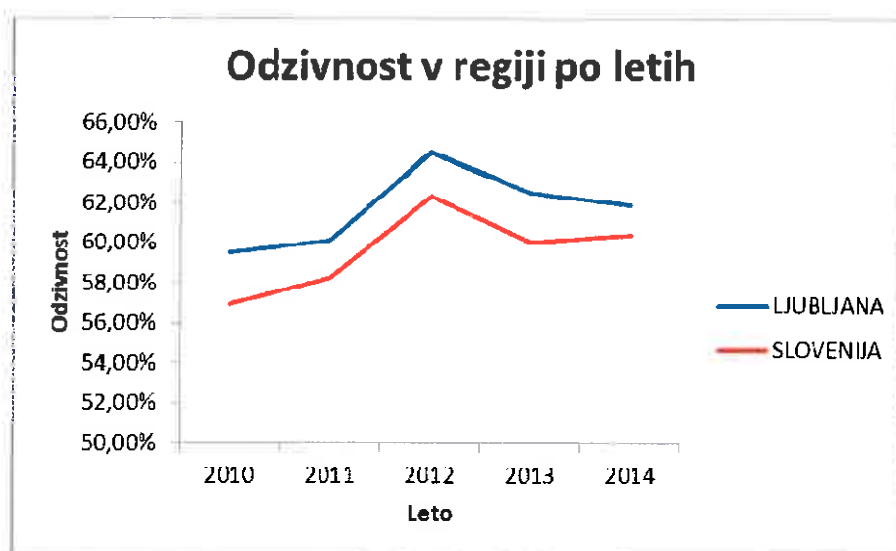
Odzivnost po občinah v obdobju od leta 2010 do 2014 prikazuje Tabela 5. Gibanje odzivnosti v zdravstveni regiji Ljubljana v primerjavi z gibanjem odzivnosti v Sloveniji prikazuje Graf 1.

Tabela 5. Odzivnost po občinah v obdobju od leta 2010 do 2014 v zdravstveni regiji Ljubljana.

Občina	2010	2011	2012	2013	2014
Bloke	68,12%	62,14%	64,95%	65,20%	61,75%
Borovnica	60,94%	62,94%	66,18%	66,14%	64,73%
Brezovica	63,92%	61,93%	62,87%	63,31%	62,66%
Cerknica	60,39%	59,72%	63,42%	61,54%	62,40%
Cerkno	69,29%	70,54%	73,71%	68,66%	75,91%
Dobrepolje	56,94%	50,90%	57,36%	63,66%	55,00%
Dobrova - Polhov Gradec	63,47%	61,57%	65,32%	64,57%	61,92%
Dol pri Ljubljani	59,20%	56,29%	65,64%	66,51%	66,77%
Domžale	62,89%	62,36%	67,91%	63,66%	64,46%
Grosuplje	64,42%	61,03%	67,25%	63,76%	64,78%
Horjul	54,72%	56,17%	60,96%	62,20%	60,30%
Hrastnik	53,49%	58,56%	65,36%	59,74%	58,20%
Idrija	72,61%	65,24%	74,84%	68,76%	70,77%
Ig	59,59%	61,06%	66,41%	66,71%	61,54%
Ivančna Gorica	56,38%	56,36%	60,69%	57,47%	61,90%
Kamnik	59,76%	63,60%	66,89%	65,54%	66,99%
Kočevje	61,42%	61,38%	66,25%	64,26%	63,75%
Komenda	63,49%	63,70%	72,31%	65,52%	69,04%
Kostel	53,98%	50,00%	66,98%	59,55%	60,61%
Litija	59,28%	62,28%	67,82%	63,38%	64,18%
Ljubljana	57,27%	59,05%	62,47%	61,53%	59,37%
Log-Dragomer	65,63%	70,98%	69,13%	63,71%	66,87%
Logatec	68,73%	60,65%	64,82%	70,66%	68,41%
Loška dolina	55,43%	57,40%	62,31%	59,77%	59,43%
Loški Potok	52,21%	66,96%	62,24%	59,71%	63,01%
Lukovica	60,06%	58,80%	64,20%	61,99%	62,91%
Medvode	61,89%	60,72%	66,72%	64,41%	64,38%
Mengeš	60,74%	60,58%	64,81%	64,81%	63,80%
Moravče	56,31%	58,38%	67,63%	61,57%	70,02%
Osilnica	41,67%	61,40%	77,94%	41,30%	61,90%
Ribnica	60,05%	63,59%	62,78%	65,31%	61,76%
Sodražica	60,42%	60,37%	65,67%	65,40%	68,88%
Škofljica	62,56%	64,32%	68,63%	70,03%	65,77%
Šmartno pri Litiji	62,47%	63,25%	72,46%	68,58%	68,40%
Trbovlje	58,40%	52,43%	60,54%	54,32%	55,94%
Trzin	70,53%	63,30%	72,27%	65,89%	67,56%

Velike Lašče	56,51%	60,07%	63,08%	60,34%	56,93%
Vodice	63,59%	61,51%	67,33%	63,14%	69,46%
Vrhnika	62,07%	61,48%	67,45%	63,81%	63,75%
Zagorje ob Savi	59,76%	61,38%	65,14%	59,90%	61,76%
Ljubljana	59,51%	60,14%	64,53%	62,54%	61,94%

Graf 1. Gibanje odzivnosti v zdravstveni regiji Ljubljana v primerjavi z gibanjem odzivnosti v Sloveniji.

Po podatkih preventivnih centrov (ZVC) iz zdravstvene regije Ljubljana v regiji deluje 26 Svitovih kontaktnih točk, katerih naslovi in kontaktne osebe so navedeni v Tabeli 6.

Tabela 6. Seznam Svitovih kontaktnih točk v zdravstveni regiji Ljubljana.

Zdravstveni dom	Naslov	Kontaktna oseba
Cerknica	Cesta 4. maja 17, 1380 Cerknica	Divna Klanfar
Domžale	Mestni trg 2, 1230 Domžale	Andreja Heine
Grosuplje	Pod gozdom c. I/14, 1290 Grosuplje	Irena Koritnik

Hrastnik	Novi dom 11, 1430 Hrastnik	A. Jutreša Prah Nika Knežak
Idrija	Otona Župančiča 3, 5280 Idrija	Irena Štucin
Ivančna Gorica	Cesta 2. grupe odredov 16, 1295 Ivančna Gorica	Bernarda Horvat Tadeja Gruden
Kamnik	Novi trg 26, 1241 Kamnik	Sabina Zupan
Kočevje	Roška cesta 18, 1330 Kočevje	Klavdija Kaučič
Litija	Partizanska pot 8a, 1270 Litija	Petra Anžel Lara
Ljubljana Bežigrad	Kržičeva ulica 10, 1000 Ljubljana	Danijela Šenkinc Vovk
Ljubljana Center	Metelkova ulica 9, 1000 Ljubljana	Majda Kornitnik
Ljubljana Moste-Polje -PE Moste	Prvomajska 5, 1000 Ljubljana	Irma Ulčar Jožica Mesarič
Ljubljana Moste-Polje -PE Fužine	Preglov trg 14, 1000 Ljubljana	Marjetka Rampih
Ljubljana Moste-Polje -PE Polje	Cesta 30. avgusta 2, 1260 Ljubljana-Polje	Slavka Laznik
Ljubljana Šentvid	Ob zdravstvenem domu 1, 1210 Ljubljana Šentvid	Lari Hrvatini
Ljubljana Šiška	Derčeva 5, 1000 Ljubljana	Zorica Pristov
Ljubljana Vič Rudnik	Šestova 10, 1000 Ljubljana	Diana Zorman
Logatec	Notranjska cesta 2, 1370 Logatec	Katica Kožul
Medvode	Ostroviharjeva ulica 6, 1215 Medvode	Branka Kamenšek
Ribnica	Majnikova 1, Ribnica 1310	Anka Debeljak
Ribnica ZP Loški potok	Hrib - Loški Potok 102, 1318 Loški Potok	Renata Troha
Ribnica ZP Sodražica	Cesta Notranjskega odreda 16, 1317 Sodražica	Dominika Arko
Ribnica ZP Velike Lašče	Javorškova ulica 9, 1315 Velike Lašče	Martina Nedeljkovič
Trbovlje	Rudarska cesta 12, 1420 Trbovlje	Gabriela Hostnik
Vrhnika	Cesta 6. maja 11, 1360 Vrhnika	Uršula Debevec Špela Rot
Zagorje ob Savi	Cesta zmage 1, 1410 Zagorje ob Savi	Tanja Drnovšek

Ob kakršni koli objavi teh podatkov je potrebno navesti vir: Nacionalni inštitut za javno zdravje, Center za upravljanje programov preventive in krepitev zdravja.

Zahvaljujemo se vam in vašim strokovnim sodelavcem, ki delujejo pri promociji Programa Svit v vaši območni enoti, za dosedanje sodelovanje v programu. Podpora Programu Svit pri implementaciji na regijski ravni je zlasti na področju komuniciranja s prebivalstvom, lokalnimi skupnostmi in nevladnimi organizacijami izredno pomembna. Prosimo vas, da si s svojimi strokovnimi sodelavci tudi v prihodnje intenzivno prizadevate pri promociji Programa Svit, s posebnim poudarkom na občinah, kjer je odzivnost v program nizka. Analiza podatkov o odzivnosti v letu 2014 je v primerjavi z odzivnostjo v letu 2013 pokazala upad odzivnosti v 19 občinah.

Prosimo vas, da vse svoje sile namenite prepoznavanju razlogov, ki so do upada v odzivnosti pripeljali, in da v letu 2015 v sodelovanju z nevladnimi organizacijami, lokalnimi skupnostmi ter zdravstvenimi delavci osnovnega zdravstvenega varstva še naprej izvajate promocijske aktivnosti, ki bi odzivnost izboljšale. Pri tem je posebno pomembno sodelovanje s preventivnimi centri v zdravstvenih domovih (ZVC).

Prosimo vas, da jih seznanite z odzivnostjo in potekom Programa Svit v vaši regiji. Vsa podrobnejša pojasnila o organiziranju Svitovih dogodkov lahko dobite pri strokovni sodelavki za komuniciranje z javnostmi pri Programu Svit Špeli Fistrič (spela.fistic@nijz.si). Tiskana gradiva za promocijo programa Svit pa naročate z elektronsko naročilnico preko spletne strani CINDI (<http://www.cindi-slovenija.net/>).

S spoštovanjem,

Jožica Maučec Zakotnik, dr. med. spec.
Vodja Programa Svit

Pripravil:
Gregor Mežek, dipl. jav. upr. (UN).